

FRED OG FRIHET

nr. 4/2022 | Nyhetsbrev fra IKFF/WILPF Norge

«Militarismen - elefanten i klimarommet» møtte publikum på Globaliseringskonferansen i Oslo 1-2. oktober. Susanne Urban deltok i panelet på verkstedet «Hvordan bygger vi en fredsbevegelse» og tok med IKFFs Bergens blikkfang til Oslo. Foto: Gro Standnes

LEDER

ARBEIDSPLAN FOR USIKKERHET

IKFF skal lage en ny arbeidsplan som skal vedtas på landsmøtet 2023. Denne arbeidsplanen er den norske seksjonens tilpasning av prinsippene nedfelt i WILPFs internasjonale program 2022-2025. Den skal bidra til å bygge IKFF som fredsagent i Norge og Norden, og den skal bidra til å øke WILPFs slagkraft i internasjonale fora.

Klima og miljøkrisen rammer hele kloden og gjør verdenssituasjonen usikker, Europa er preget av krig, og arbeidet for fred er upopulært. Dette gjør at det er særlig utfordrende, men også særlig viktig å lage en god arbeidsplan.

Vi må lage en arbeidsplan som er fleksibel i en usikker situasjon, som gir håp og inspirerer oss til arbeid - og som tar utgangspunkt i tiltak som er realistiske og peker framover.

Noen tiltak sier seg selv:

- Vi må samarbeide med andre norske organisasjoner. Vi er sterkere sammen enn alene

- Vi må styrke samarbeidet mellom nordiske fredsorganisasjoner. Vi har felles utfordringer, og nordisk samarbeid kan bidra til bedre nordisk freds- og sikkerhetspolitikk hvis vi greier å utnytte samarbeidsmulighetene.

- Vi må fortsette å fokusere på sammenhengen mellom fred, klima og miljø. Krigen i Ukraina viser hvor viktig dette er.

- Vi må fortsette å aksjonere for at de nordiske regjeringene skal signere FN-forbudet mot atomvåpen og gå inn for Norden som atomfri sone.

- Vi må kjempe mot fiendebilder og krigshissing, og for nedrustning og fredskultur som basis for en sikkerhetspolitikk der mennesket står i sentrum

- Vi må fortsette å kreve at kvinner inkluderes på alle nivå i fredsprosesser i tråd med FNs resolusjon 1325 om Kvinner, fred og sikkerhet

- Vi må fortsette å arbeide for å styrke kvinners rettigheter og muligheter for å delta i samfunnsliv og bidra til løsning av fordelingskonflikter for å få til bærekraftig fred verden over.

- Vi må fortsatt arbeide for å sikre trygghet og rettigheter for kvinner i krig og som flyktninger i pakt med menneskerettighetene og internasjonalt lovverk.

Vi må nå ut med tiltakene i norsk offentlighet og spesielt til ungdom og unge voksne – og vi må ta nødvendige praktiske grep for å styrke organisasjonen for å oppnå dette.

Som opptakt til vårens diskusjon i avdelingene, gir Berit Aasen i dette nummeret en omtale av WILPFs nye arbeidsplan og hva den innebærer internasjonalt og for oss. Videre presenteres et knippe artikler om høstens aktiviteter i IKFF-regi, gjennomført alene eller i samarbeid med andre organisasjoner over hele landet.

Til sammen peker disse aktivitetene framover, idet de viser at vi har mye å bygge på for å realisere en samordnet arbeidsplan for hele organisasjonen - nasjonalt og internasjonalt.

Elisabeth Koren

WILPFs 33. internasjonale kongress har vedtatt nytt arbeidsprogram

En felles samlende visjon for en verdensomspennende organisasjon

Av Berit Aasen

Fra 16. til 24.juli 2022 avholdt Women`s International League for Peace and Freedom (WILPF) sin internasjonale kongress på en digital plattform.

Viktige tema var valg av nytt internasjonalt styre og nytt program for tre-årsperioden 2022-2025. Sylvie Jacqueline Ndongmo fra Kamerun, ble valgt til ny president, og Jamila Afgani fra Afghanistan som en av

to vise-presidenter. Jamila Afgani er leder av WILPF Afghanistan, og ble evakuert til Norge i august 2021. Sommeren 2022 flyttet hun og familien til Canada, som gir bedre vilkår enn det Norge gjør, for å fortsette kampen for kvinners rettigheter og fred i Afghanistan.

En utfordring for WILPF framover er at vi ser omrisset av en større og mer mangfoldig organisasjon enn tidligere. Åtte av de ti nye seksjonene som ble anerkjent på kongressen, var afrikanske, de to andre var Argentina

og Østerrike. Dette vil føre til at perspektivet og prioriteringer kan bli vektlagt noe ulikt mellom land og regioner, alt etter hvor landenes konflikter og utfordringer er. Resultatet vil trolig være en mer mangfoldig global organisasjon. Neste kongress vil bli avholdt sommeren 2025.

Det nye programmet har en annen form enn tidligere, programmet legger vekt på at organisasjonen styrker en felles visjon om en verden uten krig og i fred, og arbeider mot alle former for undertrykking. For å styrke arbeidet for denne felles visjonen, har WILPF vedtatt tre hovedområder som skal være felles for alle seksjoner:

- Vi vil utfordre undertrykkende systemer og strukturer
- Vi vil fremme inkluderende og fredelige løsninger der vi ser konflikter
- Vi vil mobilisere og bygge nettverk

Til sammen vil dette styrke feministisk fredsaktivisme.

Dette er de overordnede oppgaver organisasjonen står samlet om. Samtidig understreket kongressen at hver seksjon er ansvarlig for å utforme sine egne programmer som integrerer den felles visjonen og gjør bruk av felles verktøy. Samtidig skal seksjonene forholde programmene sine til den konkrete situasjonen og konkrete utfordringer

som hver seksjon og hvert land står overfor.

Utfordringen for oss i IKFF er å arbeide med disse verktøyene og utvikle vårt eget nasjonale program i perioden 2023-25, fram mot vedtak i IKFFs landsmøte 21. - 23. april 2023. I dag har programmet vårt for 2021-2022 fire hovedarbeidsområder

[Nasjonal-arbeidsplan-2021-2022-.pdf \(ikff.no\)](#)

1. Bygge fredsbevegelsen og utvikle egen organisasjon. Omfatter blant annet styrket samarbeid med andre seksjoner og WILPF internasjonalt, samarbeid i relevante paraplyorganisasjoner, styrket samarbeid med andre aktører og rekruttering.
2. Redefinere sikkerhetsbegrepet. Omfatter blant annet nedrustning og kampen mot atomvåpen.
3. Feministisk perspektiv på fred. Omfatter blant annet kvinner, fred og sikkerhet, og asylpolitikk.
4. Fremme sosioøkonomisk rettferdighet. Omfatter blant annet miljø og lagring av atomavfall.

Disse er langt på vei i tråd med det nye programmet til WILPF. Vi vil fram til landsmøtet arbeide med å videreutvikle programmet vårt, og tydeliggjøre prioriteringer framover.

NORDISK FREDSALLIANSE TAR SIKTE PÅ FORMELL STIFTELSE I JULI 2023

Av Liss Schanke

Nordisk Fredsallianse er et nettverk av nordiske fredsorganisasjoner og holdt sitt første møte på zoom 6. november. Møtet var vellykket, det deltok over 50 representanter fra 40 nordiske fredsorganisasjoner, en organisasjon fra Island, de andre fra Danmark, Finland, Norge og Sverige. Ingeborg Breines og Liss Schanke møtte fra IKFF, Norge

Samarbeid mellom fredsorganisasjonene i Norden er viktigere enn noen gang. Det er krig i Ukraina, sikkerhetssituasjonen i verden er kritisk, og det er vanskelig for fredsbevegelsen å komme fram med vårt budskap om dialog og nedrustning. Som et nordisk fredsnettverk står vi sterkere i arbeidet for en bærekraftig sikkerhetspolitikk med mennesket i sentrum - i motsetning til dagens militarisme og opprustning.

To år med forberedelser

Diskusjonen om en nordisk fredsallianse startet allerede på det nordisk-russiske seminaret «Naboer som venner, ikke fiender» i Oslo i november 2020, og det ble dannet en nordisk arbeidsgruppe. Arbeidsgruppen har hatt jevnlig møter i disse to årene, både for å diskutere målsetting og rammer for en slik allianse, og for å velge ut hvilke organisasjoner som skulle inviteres til å delta fra hvert av de nordiske landene. IKFF seksjonene i både Danmark, Finland, Norge og Sverige deltar i arbeidet og tre av seksjonene, Danmark, Finland og Norge, er representert i den nordiske arbeidsgruppen.

Mange aktuelle fredssaker

Møtet 6. november diskuterte blant annet hvilke saker de ulike organisasjonene er særlig opptatt av – og hvordan vi kan samarbeide om dem. Alle organisasjonene presenterte sine ønsker, og det var en rekke saker som gikk igjen:

- Ukraina-krigen: “stop the war, ban the bomb”
- Arbeid for at de nordiske landene skal signere FNs atomvåpenforbud, for forbud mot atomvåpen på nordisk jord og for Norden som atomfri sone
- Strategier i forhold til NATO
- Sammenhengen mellom militarisme, klima og miljø
- Behovet for alternativ sikkerhet basert på fredskultur, fredsutdanning, fredsfilosofi

Møtet vedtok å lage en kort uttalelse mot atomvåpen og fremmede baser i Norden. Det blir også sendt ut en pressemelding fra møtet.

Fredsseminar og stiftelsesmøte juli 2023

Nordisk fredsallianse holder sitt første fysiske møte i Danmark fredag 14.- søndag 16. juli 2023. Møtet holdes på den internasjonale høyskolen i Helsingør med både møterom, overnatting og måltider. Det starter med et åpent nordisk fredsseminar og avslutter med et formelt stiftelsesmøte for Nordisk Fredsallianse der det skal velges en ledelse. Først da skal de ulike fredsorganisasjonene ta stilling til om de vil være medlemmer av nettverket.

Kongsberg Fredslag, fredslaget i våpenbyen Kongsberg

Av Ragnhild Håkonsen

Dag Hoel fra Raufoss skriver i boka «Fred er ei det beste» at på hans hjemsted er det udannet å snakke kritisk om våpenproduksjonen og -eksporten. Det samme er tilfelle her i Kongsberg, som har landets største våpenselskap, KDA (Kongsberg Defense & Aerospace)

KDA er en del av Kongsberg Gruppen, og er stor også innen olje. Men noen få meget utdannede mennesker sier høyt, som nok sant er, at det er våpen vi lever av. Offisielt har vi landets mest avanserte høyteknologiske miljø, og er Teknologibyen Kongsberg. Resten snakker vi ikke om, og alle forsøk på våpendebatt i lokalavisa har i alle år raskt falt til jorda.

Inntil Kongsberg Fredslag ble til i januar 2017. Laget er et lokallag av Norges Fredslag. Det var helt bevisst at vi valgte fredslaget. Vi visste at det ikke ville bli så mange medlemmer, og hadde ikke råd til å utelukke noen. Dermed måtte vi velge en organisasjon for begge kjønn og alle aldersgrupper. Helt fra starten har vi skrevet leserinnlegg i lokalavisa, og fått antatt alle, både på nett og papir. Det har vært inntil 10 hvert år. Avisa har laget en egen mappe for Kongsberg Fredslag, som det går an å søke på. Da kommer mange av innleggene våre opp. Utover det er ikke avisa kritisk til KOG. Som antatt har innleggene vekket en del harme, jeg som hovedskribent har stått i noen stormer. Etter hvert blir det en vane, jeg bryr meg lite om det nå. Mye er ganske usaklig. Holdningen til oss var i begynnelsen latterliggjøring. Vi var urealistiske drømmere uten kunnskap og bakkekontakt.

I tillegg til å skrive har vi debatter og foredrag, 2-3 hvert halvår. I starten kom det nesten ingen utenom egne medlemmer, som var 5-10. Det var et stort skritt framover da vi for ca. 4 år siden fikk et godt samarbeide med Kongsberg Bibliotek, og med Kongsberg kirke om vår årlige fredskonsert på FNs fredsdag, 21. september. En av kantorene er medlem hos oss og primus motor for

konserten. I vår hadde vi også et arrangement sammen med Kongsberg kino, og vår erfaring er at det å få til samarbeide med «det etablerte» er veldig viktig for å bli tatt seriøst. Latterliggjøringen forstummet gradvis, og ble til dels overtatt av sinne, vi provoserer nok mange, men har også opparbeida en viss respekt. Og man forstår at vi er en faktor som måtte regnes med framover. Vi har 30 – 70 tilhørere på foredrag og debatter nå.

Målet er først og fremst å gi kunnskap og å bevisstgjøre rundt våpenproduksjon/eksport. Vi vil at folk i byen vår skal kunne ha mer informerte standpunkt til temaet. Bør vi fortsette å produsere/eksportere våpen, eller kan det tjene verden bedre at vi bruker den høyteknologiske kompetansen vår til andre formål? FNs bærekraftsmål skal være oppfylt innen 2030, det har vi skrevet om i mange avisinnlegg. Vi mener at produksjonen gradvis bør legges om til å oppfylle disse.

Illsinte kritikere har vi fortsatt, men vi har også svorne tilhengere. En kalte oss «byens viktigste stemme», en sa at «leserinnleggene må vi ikke slutte med», en at «mannen hennes bestandig blir så glad for dem», en at «vi forklarer tingene så alle kan forstå og lære mer» osv. Det er gledelig! Det er ingen tvil om at Kongsberg-folk via oss har blitt mer informerte og fått et mer bevisst forhold til våpenhandel. Vi opplever også nå at flere arrangører i byen tar opp tråden, og tillater oss å tenke at vi har bidratt til å åpne opp så det nå er lov å snakke om dette tidligere så tabubelagte temaet.

Alt i alt er det spennende og lærerikt å drive fredslag i Kongsberg. Nå har vi opparbeida oss mye kunnskap og gjort mange erfaringer som vi bruker i vår videre drift. Følg oss gjerne på fb. Vi har ca. 20 medlemmer nå.

Plakaten til Kongsberg fredslag er utformet av Solrun Asp Ormåsen

Tromsø mot atomvåpen

Kjekt å jobbe i lag med fleire organisasjonar

Av Audgunn Oltedal

26.september er FN's internasjonale dag for total avskaffing av atomvåpen. Under overskrifta 'Tromsø mot atomvåpen' vart denne dagen markert med fleire arrangement (22.09-25.09). Ansvarleg for opplegget i Tromsø var ICAN (International Campaign to Abolish Nuclear Weapon), Nei til atomvåpen, IKFF og stiftinga Peacepainting.

Målet for *Tromsø mot atomvåpen* var å:

-styrke fredsarbeidet

-auke presset på regjeringa for å få Noreg til å signere FN's atomvåpenforbod.

Mange organisasjonar jobbar i dag for at Noreg skal godta FN's atomvåpenforbod.

Helga i Tromsø gav idear til å jobbe i lag fleire organisasjonar. 21. september er FN's fredsdag. Skal vi i IKFF, meir enn før, bruke denne perioden (21.september til 26.september) til å jobba saman med andre

organisasjonar for å styrke kampen for fred og mot atomvåpen?

Debattemøte

Helga var ein stor inspirasjon. Torsdag kveld (22.09) var det debattmøte i biblioteket om *Norden, Norge og nedrustning*. Innleiingar var Rasmus Gjedsøe Bertelsen (Universitetet i Tromsø) og Lassi Heininen, Universitetet i Lapland. Ansvarleg for møtet var Nei til atomvåpen i samarbeid med Internasjonal komite ved UiT. Rundt 80 kom.

Laurdag (24.09) var det debattmøte om *Atomvåpen og sikkerhet i nord*. Mellom 40 og 50 kom. Her var innleiingar av Håkon Elvenes, Ingeborg Breines, Jon Hellesnes og Randi Rønning Balsvik. Sjå innlegga på heimesida til IKFF (<https://www.ikff.no/total-avskaffing-av-atomvapen-rapport-fra-arrangement-i-tromso/>). Med i panelsamtalen var Reidar Høifødt, Norske leger mot atomvåpen, Stig Lægdene, domprost i Tromsø, og Isak Jacobsen, Nei til atomvåpen. Ansvarleg for dette møtet var IKFF.

Atomvåpen og misforståingar var overskrifta for arrangementet i Verdensteatret søndag (25.09) der dokumentaren SOUND THE ALARM vart vist. Etterpå var

I si innleiing «Finst det andre middel for fred enn våpen og krig?» tok Randi Rønning Balsvik fram nokre hovudpunkt i Johan Galtungs arbeid. Randi Rønning Balsvik er professor emerita ved Universitetet i Tromsø og medlem i IKFF, Troms. Ingeborg Breines og Audgunn Oltedal var møteleiingar

-Det er ekstra vanskeleg å snakke om fred i krigstid, men det er nødvendig. Om våpen hadde ført til fred, ville vi hatt fred for lenge sidan, sa Ingeborg Breines (IKFF) i si innleiing på møtet i Tromsø bibliotek.

Atomvåpen og sikkerhet i nord var tema for møtet i biblioteket i Tromsø 24.09. Med i panelsamtalen, frå venstre: Randi Rønning Balsvik, IKFF Troms, Reidar Høifødt, Norske leger mot atomvåpen, Stig Lægdene, domprost i Tromsø, Isak Jacobsen, rådgjevar i Nei til atomvåpen, Håkon Elvenes, leiar i NAM, Nei til atomdrevne militærfartøyer i Tromsø, Jon Hellesnes, prof.emeritus Universitetet i Tromsø, Ingeborg Breines, IKFF.

det panelsamtale med representantar for ungdomspartia (AUF, Unge Høgre, Grønn Ungdom, Senterpartiungdommen, Fremskrittspartiets Ungdom, Unge Venstre) om: *Kva kan Norge gjere for å hindre bruk av atomvåpen?* Ansvarleg for møtet var ICAN og Nei til atomvåpen.

Stand i sentrum

Fredag hadde NAM (Nei til atomdrevne militærfartøyer) stand i Tromsø der IKFF, Nei til atomvåpen og Peacepainting var med. Nei til atomvåpen hadde også stand på Universitetet i Tromsø. Stiftinga Peacepainting hadde malarverkstad på Fellesverket i Tromsø og utstilling på søndag. Sjå eiga sak.

Korleis jobbe med fred- og nedrustningsarbeid?

Vi som deltek i arrangementa i *Tromsø mot atomvåpen* kom frå forskjellige organisasjonar og samanhengar, og vi jobbar med fredsarbeid på ulike måtar. Søndag morgon (25.09) var det frukostmøte på hotellet The Edge for å dele tankar, erfaringar og synspunkt. Det var korte innleiingar frå Audgunn Oltedal (IKFF Internasjonalkvinneliga for fred og frihet), Tone Toft (Peacepainting/IKFF), Isak Jacobsen (NTA Nei til atomvåpen) og Håkon Elvenes (NAM Nei til atomdrevne militærfartøyer i Tromsø). Synspunkt som kom fram:

1. Legge meir vekt på å få fram breidda

Mange organisasjonar støttar arbeidet for å få Noreg til å signere FN's atomvåpenforbod, m.a. desse:

-LO-kongressen vedtok 3.juni 2022 å støtte FNs atomvåpenforbud.

-Mellomkyrkjeleg råd i Den norske kyrkja har vedtatt å be dei politiske partiene jobbe for at Norge sluttar seg til traktaten.

-På Stortinget har Venstre, Rødt, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Miljøpartiet de Grønne og Kristeleg Folkeparti vedtatt at dei ynskjer at Noreg skal signere FNs atomvåpenforbud. Arbeiderpartiet

har vedtatt at det bør vere eit mål på sikt.

Det er større breidde i kampen for å få Norge til å signere FN's atomvåpenforbod enn det vi greidde å få fram i arrangementa i *Tromsø mot atomvåpen*.

Arbeidet til ICAN er grunnleggjande i kampen for å få Noreg til å underskrive FN's atomvåpenforbod. Tromsø er ein av dei norske byane og kommunane som er med i ICAN Cities Appeal. 67 kommunar er blitt ein del av appellen som oppfordrar regjeringa til å signere atomvåpenforbodet.

2. Viktig å gå saman mange organisasjonar og jobbe saman

Vi drøfta strategi, og erfaringar. Dette vart vektlagt som sentralt når fleire organisasjonar skal jobbe saman:

-Finne ein felles merkedag som er viktig for kvar av organisasjonane som samarbeider

-Formulere felles krav knytta opp mot denne merkedagen

-Jobbe saman i ein felles komité

-Ha felles arrangement, men og ta ansvar for kvar våre arrangement

-Ha rom for kvar organisasjon sitt særpreg

Konsentrere krefter

26.september er 'FNs internasjonale dag for total avskaffing av atomvåpen'. Det er ein dag som femner breidt, og som er godt egna for eit breidt samarbeid mellom mange organisasjonar.

21. september er FNs internasjonale dag for fred. Skal vi i IKFF, meir enn før, bruke denne perioden i september (21.september- 26.september) til felles innsats i lag med andre organisasjonar for å

-styrke fredsarbeid

-auke presset på regjeringa for å få Noreg til å signere FN's atomvåpenforbod.

Andre merkedagar, som 1. mai, er aktuelle for breidt samarbeid om nedrusting og FN's atomvåpenforbod.

Jobba på zoom

Komiteen som jobba fram helga *Tromsø mot atomvåpen* (22.09-25.09) var: Tuva Krogh Widskiold (ICAN), Nina Pedersen og Isak Jacobsen (NTA), Grethe Hoel (NAM), Tone Toft (Peacepainting/IKFF), Audgunn Oltedal, Eli Hammer Eide, Kjersti Hellesøy (IKFF). Vi jobba i komiteen gjennom bruk av zoom. Nei til atomvåpen kalla inn til møta, dei laga og plakater og flyer som vi brukte.

Peacepainting maleverksted på Fellesverket i Tromsø

Av Tone Toft

Som en del av arrangementet «Tromsø mot atomvåpen» gjennomførte stiftelsen Peacepainting maleverksted for ungdom i alderen 13 – 17 år på Fellesverket. Dette tiltaket var et samarbeid med Tromsø Røde Kors og ble på alle måter en spennende og vellykka opplevelse. 15 unge mennesker fikk anledning til å uttrykke seg med bred pensel på store flater – i en kontekst av likeverd og fred. Skapergleden var stor – og viser at mange unge trenger en arena hvor de kan få uttrykke følelser og meninger i en urolig verden.

Søndag 25 september var det utstilling av malerier og tilhørende tekster i verkstedlokalene på Fellesverket. En fin forestilling hvor vi også fikk gleden av å lytte til artist og profesjonell musiker Lena Jinnegren – som sang og spilte gitar fra et vakkert og tankevekkende repertoar.

To jenter som deltok på maleverkstedet fortalte om sine opplevelser fra maleprosessen – og vi fikk også en presentasjon av Peacepainting. Målet for stiftelsens arbeid er fred og likeverd mellom folk og nasjoner.

<https://www.peacepainting.org/>

Tone Toft er Pedagogisk leder i stiftelsen Peacepainting.

Medlem i IKFF Nordland

Catrine Gangstø (med ryggen til) dagleg leiar i Peacepainting. Frå venstre: Lena Jinnegren (IKFF Troms), Audgunn Oltedal (IKFF Oslo Viken), Ingeborg Breines (IKFF OsloViken/Nordland), Toril Jenssen (IKFF Troms), Tone Toft (pedagogisk leiar i Peacepainting og IKFF medlem i Nordland) og Asbjørg Fyhn (NAM, Nei til atomdrevne militærfartøyer i Tromsø).

Eitt av bileta frå Peacepainting, som vart stilt ut i Fellesverket, Røde Kors i Tromsø. Biletet Nordnorske vintertrær er måla av ein av dei unge kunstnarane.

På Peacepainting sin malarverkstad i Tromsø deltok 15 barn og ungdom i alderen 13-15 år.

MØTE MED NYTT MEDLEM

Nytt medlem i Oslo-Viken, Olea Rostadmo

Olea Rostadmo, ett av flere nye medlemmer i Oslo og Viken

Jeg vokste opp like utenfor Tromsø i årene etter 2.verdenskrig. Det var mange spor av krig i bygda, bunkere, rusten piggråd osv.

Vi barn lærte tidlig å passe oss for det som kunne være miner når vi lekta i fjæra. Jeg var veldig redd for at det skulle bli krig igjen og ble skremt av fortellinger fra krigen og bilder av atomskyer over Hiroshima. Mor og far sa at vi behøvde ikke å være redde for nå

hadde man fått noe som het FN – og de sørget for at det ikke skulle bli krig mer!

For en lettelse, og god trøst for oss barn. Hadde det nå bare vært så vel

Det har vært viktig for meg å ha et fredsperspektiv i alt; hjem, arbeid, div. organisasjoner, kvinneorganisasjoner, naturvern / miljøbevegelse.

I vår tid med økt spenningsnivå kjennes det spesielt nødvendig å engasjere seg i fredsbevarende arbeid.

Jeg har flere venner som er medlemmer i IKFF, og har via dem sett flere gode «fredsfilmer» på biblioteket. Nå har jeg vært på mitt første medlemsmøte og møtt kloke kvinner med viktige saker på agendaen. Jeg ser frem til mer lærdom om hva som ligger i ordtaket: «Vil du ha fred, forbered deg på fred»

Hilsen Olea.

Yemanedagen 8. januar

for human flyktningpolitikk og trygg migrasjon

Av Audgunn Oltedal og Berit Aasen

Yemane Teferi har gitt dagen navn.

Yemane Teferi ble født i Eritrea i 1957. Natt til 8. januar 2016 døde han på Bømlo, etter å ha tilbrakt 24 år i asylmottak i Sverige og Norge Som ungdom på 1970-tallet bisto Yemane en eritreisk frigjøringsbevegelse. Da han ble avslørt, flyktet han fra hjemlandet. I 1990 kom han til Sverige, og i 1998 til Norge. Her gikk den gjenværende delen av livet med til mer eller mindre ingenting (Fra Rune Berglund Steen's bok Solidaritet nå).

I årene etter Yemane Teferi's død i 2016, er 8. januar blitt markert flere steder i landet. I 2023 er planer i gang for markering av Yemanedagen i Stavanger, Bømlo, Stord, Bergen, Hamar, Trondheim, Tromsø og Oslo. Vi ønsker dette kan bli en dag hvor mange, i ulike miljøer, på tvers av politiske og livssynsmessige skillelinjer, kan gå sammen om å kreve endringer i dagens strenge regelverk for asyl- og flyktningpolitikken.

En liten gruppe

En regner med at det i Norge i dag er mellom 1500 - 2000 lengeværende ureturnerbare. Grappa asylsøkere med avslag har ikke rett til arbeid, til skole og utdanning, eller til å motta ordinær helsehjelp. Grunnleggende behov som et sted å bo, mat, klær og medisiner blir ikke ivaretatt. De kan ikke søke om familiegjenforening eller gifte seg. Grunnleggende menneskerettigheter gjelder ikke for grappa ureturnerbare.

For strenge kriterier

I desember 2019 kom Solbergregjeringen (H, V, Krf, Frp) med sin engangsløsning for lengeværende ureturnerbare. De viktigste kriteriene for å få opphold var at søkeren må ha minst 16 års botid i Norge (senest 1. oktober 2021), sammenlagt alder og botid må være minst 65 år, og søkeren må ikke være straffet. Det kom inn 149 søknader. 83 fikk avslag, 66 fikk opphold, av disse 66 fikk 43 begrenset opphold. Bare 24 av de 149 som søkte fikk permanent opphold. Rapporten om engangsløsningen som Organisasjonen *Mennesker i Limbo* har laget, viser at kriteriene ble praktisert strengt: Noen eksempler:

- *En etiopisk kvinne manglet kun fem dager på å innfri kravet til 16 års botid. Begrunnelsen fra UNE var at hun ikke oppfylte kriteriene som er satt for oppholdstid.*
- *En bestemor fra Etiopia med barn og barnebarn bosatt i Norge som er norske statsborgere, fikk avslag for forhold som var over 20 år gamle.*
- *En annen fikk avslag fordi han i sin tid hadde fått en bot for å flytte en bil for å slippe frem brøytebilen. Han hadde ikke førerkort men flyttet likevel bilen noen meter. Forholdet var glemt, men ikke fjernet fra strafferegisteret og ble nå et hinder for opphold i Norge.*
- *En kvinne med en mindreårig sønn og som har bodd i Norge i 21 år, fikk avslag fordi hun ved et par anledninger hadde nasket i butikken og fått bot. I etterkant har hennes psykolog dokumentert at hun sannsynligvis lider av en psykisk sykdom som kan føre til at vedkommende kan utføre slike handlinger.*

«Jeg er en lovlydig person. Vi opplever at det er andre regler som gjelder for oss enn for andre mennesker i det norske samfunnet og at det ikke er rom for å gjøre opp for seg. En mindre forseelse får store konsekvenser for hele min framtid», sier kvinnen som ble bøtelagt.»

Varig løsning må på plass så fort som mulig

NOAS konstaterer at staten gjør urovekkende mange

feil i behandling av asylsaker, og er opptatt av at det må komme en varig løsning for gruppen mennesker som har hatt livet på vent i 20 år. NOAS mener regjeringen bør innføre en bredere overgangsløsning for å rydde opp i situasjonen som har oppstått, sier seniorrådgiver i NOAS, Jon Ole Martinsen til Aftenposten.

Resultatet av Solbergregjeringa sin engangsløsning «for lengeværende, ureturnerbare flyktninger er uholdbar. Politikerne må vedta at engangsløsningen som trådte i kraft 1.januar 2021 gjøres bredere slik at det kan ryddes opp i den uholdbare situasjonen som er oppstått. Det må komme en VARIG LØSNING som beskytter enkeltmennesket og sørger for at vi ivaretar våre menneskerettslige forpliktelser.»

NOAS krever en løsning som vil gjelde de som har vært her i fem år og være uavhengig av alder.

NOAS krever en asylpolitikk som

- sikrer lik behandling av ulike grupper asylsøkere
- styrker rettssikkerheten i asylsøkerbehandlingen
- sikrer rettighetene til barn på flukt
- gjør gjenforening for flyktninger enklere og billigere
- reduserer bruken av begrensede oppholdstillatelser.
- følger FNs anbefalinger og tolkning av Flyktningkonvensjonen

Lokalpolitikere reagerer

Flertallet på Stortinget har hittil stemt ned forslag som bedrer situasjonen for papirløse. Nå oppnevner fylkestinget i Vestland en tverrsektoriell arbeidsgruppe for å styrke det interne samarbeidet om situasjonen for papirløse når det gjelder fylkeskommunale tjenester og tilbud, De sier om dagens situasjon *Vestland*

fylkeskommune anerkjenner at papirløse har helseutfordringer og ikke tilgang til grunnleggjande menneskerettar i Vestland og i Noreg'. Vil andre fylkesting gjøre som Vestland nå gjør?

Nei til forskjellsbehandling av flyktninger

Lik behandling av ulike flyktninggrupper handler om menneskebehandling, om å unngå rangering av sårbare mennesker. Generalsekretær i Røde Kors, Bernt Apeland, tar opp den forskjellsbehandling som nå skjer, og gir et eksempel; 'En eritreisk og en ukrainsk ungdom har begge flyktet fra krig og lever på samme mottak. Hvorfor må en av dem sykle til byen, mens den andre tar bussen gratis?' Bernt Apeland konstaterer det i dag skjer en gjennomgående forskjellsbehandling av flyktninggrupper i Norge, med både statlige og kommunale myndigheters godkjenning. Han sier Norge må ta imot alle flyktninggrupper like godt. Mennesker som kommer til Norge for å søke beskyttelse må få lik og verdig behandling.

Om Yemanedagen 8.januar 2023

Arrangementene på Yemanedagen 8.januar 2023 blir forskjellige. Noen steder blir det innendørs arrangement, andre steder skjer markeringen ute. Noen steder blir det fakkeltog. Flere steder blir biskopen med som taler. Det er også stor spennvidde når det gjelder hvem som står som arrangører. Berit Rusten, IKFF Trondheim, opplyser at i Trondheim er LO, Kirkelig Fellesråd, Mennesker i Limbo og SV med. I Stavanger er Rettferdighet i Asylpolitikken sentral arrangør, med støtte fra flere organisasjoner. Markeringen i Oslo vektlegger situasjonen for papirløse. Hva vil politikere gjøre? Astrid Hoem, leder i AUF, Marianne Borgen, ordfører i Oslo, varafylkesordfører i Viken Camilla Sørensen Eidsvold m. fl. blir med i panelsamtale. Det blir musikk ved Gjermund Kolltveit, opplesing ved Simon Stranger, dikt ved Nasim Almoradi og appell ved Gunnar Stålset. I Oslo er Mennesker i Limbo, IKFF, Oslo bispedømme, Norges Kristne Råd med i arrangementskomiteen.

<https://www.aftenposten.no/meninger/kronikk/i/wO0wK5/staten-begaar-urovekkende-mange-feil-i-asylsaker>

<https://www.vestlandfylke.no/nyheitsarkiv/2022/fylkestinget-vil-hjelpe-papirlause-flyktningar/>

<https://www.nrk.no/ytring/norge-la-ger-klasseskille-blant-flyktningene-1.16113357>

Livsvettvisa

Tekst Marta Schumann.
Melodi Henning Sommerro.

Tru ikkje dei som vil gje deg ly
Under sin vanvetts atomparaply!
Tru ikkje dei som fortel at din angst
Stemplar deg som propagandafangst!
Mødrer har lært oss fra ledd til ledd
At det skal vett til å vere redd.

(refr.)
Har du vett til å være redd,
Har du sett at du er eit ledd
I ei kjede av truga liv
Kringom jorda, så skræmd ho sviv.

Då skal og din atomprotest
Krysse grenser i aust og vest
På ein rullande bøljekam,
Reist av NEI-rop frå land til land.

Tru ikkje terrorbalansens ord!
Tida har snudd seg for livet på jord.
Tru ikkje stormaktspolitiske knep.
Tida krev kampar som ikkje drep.
Bomba vil drepe soldat og sivil,
Det er det slutt med å teie til!

(refr.)

Litt om forfatteren Marta Schumann

Forfatteren Marta Schumann (1919-1994) var mest kjent for sine historiske romaner. I romanene *Våge å tenkje* (1983) og *Tynn hinne* (1986) tar hun for seg miljø og klimaspørsmål, kapprustning og atomkrig

Hun bodde i Molde fra 1950-tallet, og ble en kjent kulturaktivist i byen. Hun var initiativtaker til kunst- og kulturverkstedet *Naustet Vårt* under jazzfestivalen i Molde på 1970-80 tallet. Her skrev hun selv mange tekster som unge visesangere satte melodi til, blant annet *Livsvettvisa* som vi trykker her, med melodi av Henning Sommerro

NYTT FRA IKFF OG LOKALLAGENE

Bergen

Fredssamarbeid i Bergen

Av Åse Møller-Hansen

IKFF i Bergen samarbeider mye med Antikrigsinitiativet (AKI) og Hardangerakademiet for fred, utvikling og miljø.

Våren 2022 inviterte Antikrigsinitiativet til felles medlemsmøte med IKFF hvor vi utarbeidet et opprop mot krigen i Ukraina. "Stans det ukrainske folkets lidelser. Våpenhvile nå." Dette ble senere vedtatt av IKFF på Inspirasjons-seminaret i Jondal.

I løpet av vinteren og våren hadde vi fire felles arrangementer i Bergen sentrum mot etablering av amerikanske baser i Norge. Med et 10 meter langt banner Ingen amerikanske baser på norsk jord gikk vi gjennom store deler av Bergen sentrum og holdt appeller på utvalgte steder, delte ut løpesedler fra IKFF og AKI og snakket med forbipasserende. IKFF sine appeller og løpesedler (Kort&godt-serien) omhandlet også miljø- og klima-aspektene med de planlagte basene.

IKFF og AKI gikk sammen i årets 17. mai tog, med

fredsvester, fredsflagg og en plakat for norsk suverenitet - og mot baseavtalen.

Siden AKI ble startet i 2018, har IKFF og AKI samarbeidet tett, og hatt minst ett aktivt medlem i AKI sitt styre. I 2020 og 21 samarbeidet vi om møter på Litteraturhuset i Bergen, og i 2020 arrangerte vi sammen en stor antikrigs-utstilling. Den varte i 18 dager med daglige arrangementer: film, foredrag, dikt-kvelder og konserter. <https://antikrigfest.org>

IKFF i Bergen har også i mange år samarbeidet med Hardangerakademiet for fred, utvikling og miljø. Vi har en aktiv representant i husgruppen og en i programkomiteen. Siden 2011 har vi arrangert en workshop på sommerens fredssymposium i Jondal og bidratt aktivt med den praktiske gjennomføringen av symposiene.

Vi har som strategi å samarbeide med flere aktuelle organisasjoner, ikke minst miljøorganisasjoner.

Fredsuken 19.- 26. september i Bergen

Av Åse Møller-Hansen

IKFF i Bergen åpnet en utstilling av fredsplakater 21. september på FNs internasjonale fredsdag. Fredspropaganda. Fred på jorden, fred med jorden. Utstillingen står på Fana kulturhus og favner 40 plakater, hvor ti av plakaterne fokuserer på atomnedrustning.

Utstillingen ble åpnet med det militære trommesignalet Ilden opphører, og utstillingens kurator Hilde Solberg kom fra Stavanger for anledningen og ga oss en flott og lærerik presentasjon av historien rundt den enkelte plakat.

IKFF inviterte flere videregående skoleklasser til

åpningsarrangementet og fikk besøk av en lydhør klasse fra Steinerskolen som også fikk med seg informasjon om IKFF, flere appeller for fred og en rykende fersk fredsquis laget for anledningen.

Utstillingen ga IKFF to fine omtaler i Fanaposten, en i papiravisen før åpningen av utstillingen, og senere et langt intervju med to av oss i den digitale utgaven.

I fredsuken, 19 september hadde vår samarbeidspartner i Bergen, Antikrigsinitiativet et spennende og godt besøkt arrangement i Teaterkjelleren på Den Nasjonale Scene: Kommisjonen for de gode løsningene, om feministisk sikkerhetspolitikk. IKFF bidro med veggen bak scenen og med en liten IKFF stand i foajeen.

Innlandet

Mannen som reddet verden - filmframvisning på FN-dagen

Av Kari Nes

Denne filmen burde vises på alle videregående skoler, så ungdommene, for dette er det mange som ikke vet! - Og hvorfor snakker ikke politikerne om det?

Bemerkningene kom i tilknytning til filmen «Mannen som reddet verden», som IKFF Innlandet viste i Hamar kulturhus på FN-dagen 24. oktober.

Filmen handler om den sovjetiske oberstløytnanten som brøt reglene da signalsystemet viste amerikanske atomraketter på vei. Han mistenkte falsk alarm, hvilket det var, og forhindret dermed sovjetisk gjengjeldelse – og full atomkrig.

Ungdomspartier- og organisasjoner var invitert spesielt, og noen av ungdommene utgjorde et panel i samtalen etter filmen.

Fra venstre Anne Engli Støldal fra Hamar AUF, Tobias Schultz Vikholt fra Hedmarken Natur og Ungdom, Olav Rom fra Hamar Unge Venstre og Kari Nes fra IKFF avdeling Innland

Oslo og Viken

OVERFINANSIERT MILITARISME - UNDERFINANSIERT FRED- OG KLIMAKAMP

Møte med Åse Møller Hansen

Av Lispet Kristiansen

Miljø – klima- militarisme og krig er de helt store utfordringer i dag som må løses: Dette var oppslaget til møte med Åse Møller Hansen som IKFF Oslo-Viken, Natur og ungdom og Fredsbevegelsen på Nesodden inviterte til 20. oktober, i samarbeid med Nesodden bibliotek.

Med utgangspunkt i sin bok «Trygghet for hvem» holdt Åse en meget informativ og engasjerende innledning for ca. tjue frammøtte. Verden er overmilitarisert og militære utslipp er ikke med i noen klimaforhandlinger. Alle de milliarder som legges inn på økt militær opprustning står i motstrid til underfinansieringen av fredsarbeid og klimaforhandlinger var hovedbudskapet.

Krigen i Ukraina og de mange andre krigene og konfliktene som pågår på flere kontinenter, innebærer miljøkriser som ødelagte økosystemer, stans i kornleveranser, hungersnød og eskalerte trusler om bruk av atomvåpen. Kriser som særlig rammer de mest ressursvake som kvinner og barn. Når verden samles til klimaforhandlinger i Egypt, er det et absurd tankekors at klimafotavtrykket av en krigsindustri som går på høygir holdes helt utenfor regnskapet – og enda mer absurd når en brøkdel av rustningsbudsjettene ville dekke beløpene til klimaomstilling og skadeutbedring som det tautrekkes om.

Åse dokumenterte hvordan våpenindustrien, innen gruvedrift, transport og arealrasering med tilhørende klimautslipp, er en viktig faktor i eskaleringen av miljøødeleggelsene som verden står i – og at dette er en viktig grunn til å arbeide for nedskalering av verdens militære kompleks. Videre orienterte hun om hvordan WILPF International i forkant av klimatoppmøtet i Glasgow i 2021 arbeidet for å få regnskap med militære utslipp inn i forhandlingene, et påvirkningsarbeid som foregikk i samarbeid med freds- og miljøorganisasjoner verden over.

Åse oppsummerte: Vi må handle nå mot klimaendringene og få en stopp på krigen i Ukraina!
Dette er solidaritet. Dette er en ordensstyrt internasjonal

politikk. Dette er verdier.

Diskusjonen gikk livlig mellom deltakerne etter foredraget.

I boksen: Fra Åses Power Point.

- VERDEN ER OVERMILITARISERT, OG FRED OG KLIMAKAMP ER UNDERFINANSIERT
- Det militærindustrielle komplekset har blitt et stort problem i verden – både gjennom:
- Det økonomiske systemet som er avhengig av krig, konflikt - og olje. Krig gir god avkastning.
- Vanetenkning tilsier at våpen og opprustning gir sikkerhet
- Norge må støtte diplomati og fredsforhandlinger i stedet for å sende våpen. Kompromiss er helt nødvendig.
- Prioritere sikkerhet for mennesker, miljøet og kloden.
- Økt samarbeid om å holde fast ved 1,5 graders-målet.
- Overføre militære ressurser til en grønnere, mer rettferdig og fredelig framtid for alle.
- Styrke FN: FN pakten, FN-resolusjoner og FN program viser vei!
- Styrke globale fredsnettverk
- Det er videre nødvendig å styrke samarbeidet mellom freds- og miljøbevegelsen.
- Samarbeid kan være mulig:

KRIGEN I UKRAINA

Møte med Tormod Heier på Nesodden

Av Torhild Hellstrøm

I tilknytning til FN-dagen for avskaffelse av atomvåpen var IKFF Oslo-Viken hovedarrangør for et møte der professor ved forsvarshøgskolen, Tormod Heier, som innledet under tittelen "Hvordan kan vi forstå Ukrainakrigen og hva er konsekvensene for Norge og Europa?".

Sammen med våre samarbeidspartnere, Nesodden fredsbevegelse og senioruniversitet U3A, hadde IKFF Oslo/Viken greid å samle et hundretalls tilhørere i Samfunnshuset på Nesodden 22.september.

Elisabeth Koren åpnet møtet og presenterte IKFFs historie og arbeid.

Tormod Heier tegnet et dystert bilde av et Russland som har utviklet seg bort fra vestlige verdier.

Styresettet i landet er et autokrati der makt er fordelt til en liten gruppe som undertrykker all opposisjon. Putin ser på Ukraina som en del av Russlands territorium og er redd for at landet skal gli inn i den "vestlige folden".

Heier tror dette er en mulig forståelse av Putins angrep på Ukraina. Han synes det er vanskelig å vite hvordan Putin tenker nå og vanskelig å spå hva som blir det neste trekket fra Russland.

Vesten er overlegen Russland i teknologisk utvikling, men Russland har et stort arsenal av atomvåpen. Heier er bekymret for at Putin på en eller annen måte vil forsøke å

bruke et slikt våpen, særlig ettersom krigen slett ikke går i Russlands favør.

Putin har ikke mange muligheter igjen til å vinne denne krigen etter Heiers mening "ikke mange verktøy igjen i kassa si" som han sier, og mener flere soldater ikke ville gjøre noen forskjell, bare føre til flere ødeleggelser og mer lidelse for folk.

Heiers innledning førte til en mengde spørsmål fra tilhørerne. Mange spørsmål var begrunnet i hvordan få slutt på Russlands invasjon, få fred og bekymring rundt alle menneskelige lidelser i denne krigen. Da tiden ble for kort til å besvare disse tunge spørsmålene, lovet Heier å komme tilbake på nyåret for å utdype temaet nærmere.

Mange møtte opp på IKFFs møte for å høre foredrag med Tormod Heier på Nesodden bibliotek

Globaliseringskonferansen – IKFF med stand, innleder og elefant

Av Gro Standnes

På årets globaliseringskonferanse i Oslo 1. oktober hadde vi IKFF-stand med mye materiell fra vår organisasjon. Særlig uttalelsen fra landsstyret; Forberedelse til fred, Fred og Frihets temanummer om baseavtalen og brosjyren «Militarismen som elefanten i klimarommet» slo godt an. Elefantskulpturen var også plassert ved konferansens inngangsparti. Susanne Urban fra Bergen IKFF er opphavskvinnen. Hun deltok også i panelet på verkstedet «Hvordan bygger vi en fredsbevegelse»

Turid Vaagen på IKFFs godt besøkte stand på Globaliseringskonferansen
Foto: Gro Standnes

Vold mot kvinner på tre kontinenter møte 1. desember

Den høye andelen kvinner og jenter verden over som utsettes for vold i løpet av livet, hele 35 prosent, er også en viktig fanesak i år. 1. desember arrangerte FN's oransjekampanje i Oslo møtet Vold mot kvinner på tre kontinenter

Sandnes

Flygeblad, filmframvising, møte, samarbeid og studiering

Av Ingegerd Austbø

A) På Hiroshima-dagen 6. august og FN's dag for avskaffing av a-våpen, 26. august, delte me ut flygeblad mot atomvåpen.

B) Atomvåpen var også tema når me viste «Mannen som reddet verden» på Kino 24. oktober, opent for alle. Filmen blei også vist for to klasser på Sandnes vgs. 25. oktober, og for to klasser på Vågen vgs. 28. oktober.

C) Til medlemsmøtet 12. september hadde me invitert

representantar for Soroptimistene og Sanitetskvinnene. Målet var at dei tre organisasjonane skulle bli betre kjende med kvarandre og finna fram til måtar å samarbeida på. Denne gongen var fokus på integrering av flyktingar. Det vart eit bra møte, som opna for vidare samarbeid.

D) «Emnet Trygghet for hvem? var omhandla i studiering knytt til medlemsmøte i haust.

E) Som vanleg satsar me på å dela ut flygeblad siste lørdag i månaden i Sandnes og Bryne

Landsmøtet 2023

IKFFs landsmøte 2023 holdes lørdag 22. og søndag 23. april 2023 i Majorstuen Seniorarena, Slemdalsveien 3B, Oslo.

Forslag til saker og uttalelser til landsmøtet må være kommet inn senest 6 uker før landsmøtet, dvs senest 11. mars 2023. Forslag sendes til IKFFs landsstyre ikff@ikff.no

Innkalling med dagsorden sendes ut i mars og sakspapirer legges ut på hjemmesiden.

Valgkomite for landsmøtet 2023:

Torill Heilevang, Innlandet,
e-post: torhei@bbnett.no

Audgunn Oltedal, Oslo-Viken,
e-post: audgunno@gmail.com

Marianne Sælen, Bergen,
e-post: mariannesaelen@outlook.com

Redaksjonen i Fred og Frihet takker alle i IKFF for innsatsen i 2022! Måtte årets jule- og nyttårsfeiring gi oss nødvendig avkopling og tilkopling til fornyet og styrket innsats i 2023

MEDLEMSKONTINGENTEN FOR 2023

Vi minner om kontingenten for 2023. Så står vi overfor et nytt år og ny kontingentinnbetaling. Kontingenten per år er på 500 kroner eller 300 kroner, kr 100 for studenter.

Vi setter stor pris på pengegaver. Gaver over 500 kroner kan trekkes fra skatten. Husk å oppgi hvilket år kontingenten gjelder for, og hva innbetalingen gjelder – kontingent eller gave.

Pengene gir mulighet for aktivitet og synliggjøring av IKFF.

Kontonummeret er WILPF Norge 1254 62 53048

BLI MEDLEM AV IKFF

Ønsker du å bli medlem, send oss ditt navn, postadresse og epostadresse på epost, ikff@ikff.no, eller per brev til Majorstuveien 39, 0367 Oslo, eller på hjemmesidene www.ikff.no.

Redaksjon for dette nummeret er:

Ellen Elster, Elin Fossen, Yennie Bredin, Audgunn Oltedal, Gro Standnes.

Lokalredaksjonen i Oslo og Viken: Arnny Floden (redaksjonssekretær), Torhild Hellstrøm, Elisabeth Koren, Lispet Kristiansen, Trine Nohr, Devi Pandey, Britt Schumann og Berit Aasen.

Lay-out: Stine Marie Vørner

Korrektur: Mari Holmboe Ruge

Lokalavdelinger og kontakter:

Bergen/Hordaland: Aase Møller-Hansen, epost: aasemh04@yahoo.com

Innlandet: Kari Nes, epost: kar-nes@online.no

Oslo/Viken: Elisabeth Koren, epost: e-koren@online.no

Trondheim: Berit Rusten, epost: beritrusten@gmail.com

Sandnes: Ingegerd Austbø, epost: ingegera@online.no

Stavanger: Hilde Solberg, epost: solberghilde@outlook.com